Інформаційні системи і технології обліку. Кандидат технічних наук, доцент Волосюк Ю. В.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
_____ Д. В. Бабенко
«17» 06 2021 р.

Гарант освітньої програми
_____ М.В. Дубініна
«17» 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інформаційні системи і технології обліку»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти «Облік і оподаткування» початкового рівня (короткий цикл), затверджена вченою радою університету 25.02.2020 року, протокол №6.
Освітній ступінь - молодший бакалавр
Форма здобуття освіти денна
Викладач:
Волосюк Юрій Вікторович, канд. техн. наук, доцент, volosyuk@mnau.edu.ua
Розглянуто на засіданні кафедри інформаційних систем і технологій
Протокол №13 від 15.06.2021 року
Завідувач кафедри канд. техн. наук, доцент Волосюк Ю.В.

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету
Протокол №11 від 17.06.2021 року
Голова науково-методичної комісії канд. екон. наук, доцент Чебан Ю.Ю.

Схвалено на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету
Протокол №12 від 17.06.2021 року
Голова вченої ради д-р екон. наук, професор Вишневська О.М.

Миколаїв
2021

1. **Призначення навчальної дисципліни.**

Під час здобуття освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» вивчення та засвоєння дисципліни «Інформаційні системи і технології обліку» має значний аналітичний потенціал, який може бути використаний у процесі прийняття рішень як поточного, так і перспективного характеру, від якості звітності залежить ефективність функціонування кожного підприємства. Сучасні інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку удосконалюють інформаційне забезпечення підприємства, суттєво підвищуючи якість обробки облікової інформації. Оволодіння методами, прийомами та принципами обліку визначає значну частину фахових компетенцій молодшого бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

2. Мета навчальної дисципліни.

Формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та набуття практичних навичок у галузі побудови і функціонування інформаційних систем і технологій та можливостей їх використання в обліку для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності.

Завдання курсу полягає в розумінні сутності інформаційних систем та технологій і особливостей їх застосування в обліку і технологій обліку; формуванні у здобувачів практичних умінь і навичок використання прикладних систем обробки економічних даних, комп'ютерних мереж під час дослідження соціально-економічних систем та розв'язування завдань фахового спрямування.

3. Компетентності.

ІК. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та розуміння його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні системи та комунікаційні технології.

Основні фахові компетентності спеціальності за ОПП:

ФК 3. Здатність формувати обліково-аналітичні дані для задоволення інформаційних потреб користувачів.

ФК 5. Здатність здійснювати обліково-аналітичні процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів та комп'ютерних технологій.

ФК 8. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

4. Програмні результати навчальної дисципліни.

ПРН 3. Знати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для дослідження соціально-економічної діяльності підприємств.

ПРН5. Проявляти вміння працювати самостійно і в команді, проявляти лідерські якості, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися етичних принципів, норм та стандартів професійної етики.

ПРН6. Розуміти місце і значення облікової, податкової, фінансово-економічної та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.

ПРН 7. Визначати сутність об'єктів обліку, аудиту і оподаткування, розуміти методологію отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації та визначення її впливу на результати господарської діяльності.

ПРН 9. Володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН 10. Вміти відображати господарські операції та процеси в обліку підприємств різних організаційно-правових форм господарювання та власності, у тому числі аграрної сфери.

ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи та комп'ютерні технології для обліку і оподаткування.

ПРН16. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Опис навчальної дисципліни.

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування». Спеціальність 071 «Облік і оподаткування». Освітній ступінь – Молодший бакалавр. Нормативна

дисципліна. Семестр – 3. Кількість кредитів ECTS – 4,0. Кількість модулів – 1. Кількість змістових модулів – 3.

Види освітньої діяльності та види занять, обсяг годин: загальна кількість годин – 120 год; лекції – 30 год.; практичні заняття – 30 год.; самостійна робота – 60 год. Форма підсумкового контрольного заходу – екзамен.

Таблиця 1 Календарний план

(проведення занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу)

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛК	ЛЗ	СР
1	Інформаційні системи і їх роль в управлінні економікою	2	2	5
2	Економічна інформація та засоби її формалізованого описання	2	2	5
3	Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних систем в обліку	2	2	5
4	Організація інформаційної бази системи оброблення економічної інформації	2	2	10
5	Організація облікового процесу засобами хмарних систем і технологій	4	4	10
6	Інформаційна технологія управління та корпоративні інформаційні системи	4	4	10
7	Програми системи комплексної автоматизації обліку та управління діяльністю підприємства «Master:Бухгалтерія»	8	8	10
8	Інформаційні системи і технології складання звітності та організації документообігу	6	6	5
Всього		**30**	**30**	**60**

6. Порядок та критерії оцінювання.

Поточний контроль знань та вмінь здобувачів вищої освіти з дисципліни «Інформаційні системи і технології обліку» складається з контролю за вирішенням лабораторних завдань на занятті; самостійних робіт; опитування; перевірки лабораторної роботи.

Підсумковий контроль знань та вмінь здобувачів вищої освіти з дисципліни «Інформаційні системи і технології обліку» відбувається у формі екзамену. Допуск до екзамену здобувач вищої освіти отримує, виконавши весь передбачений обсяг робіт та отримавши за семестр 36-60 балів.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається за затвердженим графіком шляхом виконання лабораторної роботи самостійно (або після індивідуальної консультації викладача) та захисту виконаного завдання. Якщо на

лабораторному занятті була контрольна або самостійна робота, здобувач вищої освіти має зробити її у присутності викладача.

Матеріал, який виноситься для обов'язкового самостійного опрацювання, здобувачі вищої освіти вивчають у вільний від занять час. Самостійна робота в обсязі 60 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять і виконання лабораторних завдань. Завдання, які винесено на самостійне опрацювання, мають бути захищені та оцінені. Оцінка входить до загальної кількості необхідних балів для отримання допуску на екзамен.

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти складається з двох видів: для тих здобувачів вищої освіти, які відпрацьовують пропущені лекційні і практичні заняття, та для здобувачів вищої освіти, які мають на меті отримати більшу кількість балів у результаті кращого засвоєння дисципліни завдяки виконанню індивідуальних завдань, участі у наукових конференціях, друк тез-доповідей, участі у заходах неформальної освіти.

Таблиця 2 Завдання для індивідуальної роботи

Для здобувачів вищої освіти, які відпрацьовують пропущені практичні заняття	Оцінка в балах	Для здобувачів вищої освіти, які мають на меті отримати більшу кількість балів	Оцінка в балах
Переклад 5 термінів з теми англійською мовою	5	Створення презентаційних матеріалів англійською мовою	5 (8)
		Участь у наукових конференціях, друк тез-доповідей	5 (10)
		Написання ECCE	5 (7)
Заходи неформальної освіти (тренінги, семінари, вебінари, курси тощо)	Зарахування відповідної теми з дисципліни та її оцінка в балах за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, скріншот, програма, запрошення тощо)	Заходи неформальної освіти (тренінги, семінари, вебінари, курси тощо)	Зарахування відповідної теми з дисципліни та її оцінка в балах за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, скріншот, програма, запрошення тощо)

Таблиця 3 Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни

№ Змістового модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	6	6	Усне обговорення питань (опитування)	3	1	2	3	6
			Тестування	1	2	3	2	3
			Доповіді з підготовкою презентацій	3	3	5	9	15
			Разом	**7**			**14**	**24**
2	6	6	Усне обговорення питань (опитування)	3	1	2	3	6
			Тестування	1	1	2	1	2
			Лабораторні роботи	2	3	4	6	8
			Разом	**6**			**10**	**16**
3	18	18	Усне обговорення питань (опитування)	3	1	2	3	6
			Тестування	1	1	2	1	2
			Лабораторні роботи	4	2	3	8	12
			Разом	**8**			**12**	**20**
Всього							**36**	**60**
Екзамен							**24**	**40**
Індивідуальна робота:								
- *участь у наукових конференціях, друк тез-доповідей*							*5*	*10*
- *написання ECCE*							*5*	*7*
- *створення презентаційних матеріалів англійською мовою*							*5*	*8*
- *індивідуальні завдання*							*5*	*8*
- *участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження*							*10*	*15*
Всього за семестр							**60**	**100**

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу		
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

7. Політика курсу.

До здобувача вищої освіти висуваються наступні вимоги: виконання мінімального обсягу всіх передбачених завдань; відпрацювання всіх пропущених (з причини або без) занять за графіком відпрацювань у дні консультацій викладача https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-ist/; дотримання принципів академічної доброчесності; недопущення плагіату; активна участь у роботі на парі; наявність для роботи робочого зошиту та калькулятору; обов'язкова участь в усіх видах контролю. Враховуються активність здобувачів щодо використання інформаційних технологій та інновацій у підготовці до занять.

Стягнення за порушення принципів академічної доброчесності під час навчання та проходження підсумкового контролю (плагіат, фальсифікація, списування тощо): повторний контроль; зниження оцінки; попередження адміністрації факультету.

8. Інформаційні джерела.

Базова література

1. 1 Безверхий К.В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні: монографія / К.В. Безверхий, Т.В. Бочуля. – К. : ЦУЛ, 2014. –184 с.

2. Інформаційні системи і технології в обліку : навчальний посібник / Я.А. Гончарук., Н.С. Марушко, Д.С. Лозовицький, Г.М. Воляник. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 400 с.

3. Адамик О.В. Управлінські інформаційні технології в обліку і оподаткуванні субєктів державного сектору економіки: опорний конспект лекцій / О.В. Адамик. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 32 с.

4. Шквір В.Д. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: підручник / В.Д. Шквір, А.Г. Загородній, О.С. Височан. – 3-тє видання, стереотипне. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. – 400 с.

5. Хорунжак Н.М. Теорія та методологія обліку у бюджетних установах в умовах інформатизації суспільства : монографія / Н.М. Хорунжак. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 248 с.

6. Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: опорний конспект лекцій / О.В. Адамик. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 52 с.

Допоміжна література

1. Shebanin, V., Atamanyuk, I., Kondratenko, Y., Volosyuk, Y. Development of the Mathematical Model of the Informational Resource of a Distance Learning System //

Recent Developments in Data Science and Intelligent Analysis of Information: Proceedings of the XVIII International Conference on Data Science and Intelligent Analysis of Information (ICDSIAI'2018), Kyiv, Ukraine June 4–7, 2018. – pp. 199-205.

2. Волосюк Ю. В. Перспективи використання блокчейн технології для спрощення фінансових операцій субєктів господарбвання. Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: освітньо-наукові та виробничі засади: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 22-24 листопада 2017 р.) – Миколаїв, 2017. С. 277-279

3. Волосюк Ю.В. Використання алгоритмів машинного навчання для вирішення завдань в сфері FinTech. Матеріали III Причорноморської регіональної наук.-практ. конф. проф.-викл. складу (м. Миколаїв, 23-25 квітня 2017 р.) – Миколаїв, 2017. С. 87-89.

4. Волосюк Ю. В. Мобільні додатки для бухгалтерів в сучасній освіті. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізацій ні та євроінтеграційні аспекти» (м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019 р.) – Миколаїв, 2019. С. 213-218

5. Волосюк Ю.В., Буганов О.В., Ендрес В.С. Застосування мобільного додатку для навчання бухгалтерів. Збірник тез III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Нові інформаційні технології управління бізнесом» – Київ, 2020. С. 24-27

6. Світлична В. Ю. Актуальні проблеми організації і ведення обліку виробничих запасів підприємствами України. URL: http://www.economyconfer.com.ua/full_article/716 (дата звернення: 13.06.2021).

7. Плікус І. Й. Модель професії бухгалтера в епоху цифрових трансформацій: ключові напрями компетентностей бухгалтера / І. Й. Плікус // Приазовський економічний вісник. 2019. – № 1(12). – С. 200–205.

8. Визначення та класифікація основних засобів. Податки і бухоблік. 2020. №85. URL : https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/october/issue-85/article-111469.html.

9. Музиченко Т.О. Організація облікового процесу складових власного капіталу. *Ефективна економіка.* 2018. № 6. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4158.

10. Онищенко В. Облік фінансових результатів підприємства. Податки і бухоблік. 2019. №2. URL: https://www.golovbukh.ua/article/7834-oblk-fnansovih-rezultati-pdprimstva.

11. Буркова, М. Георгієва. Проблемні аспекти обліку і оподаткування розрахунків з постачальниками і підрядниками. Міжнародний науково-практичний журнал «Фінансовий простір». 2020. №4 (40). URL : https://fp.cibs.ubs.edu.ua/index.php/fp/article/view/800

12. Luhova O., Pisochenko T. Formation of integrated reporting in the context of sustainable development. Baltic Journal of Economic Studies. Vol. 7 (2021) No. 2 March. pp. 129-138 URL : http://baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/1106

13. Syrtseva S. Digital Technologies in the Organizataon of Accounting and Control of Caiculations for Tax Liabilities of Budgetary Institutions / S Syrtseva, S Burlan, N Katkova, Y Cheban, T. Pisochenko, A. Kstyrko // Special Issue: Impact of Current Trends in Social Commerce, Economics, and Business Analytics. – Vol. 39 No. 7 (2021). URL : http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/issue/view/318 (Web of Science and Scopus)

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. URL : www.rada.gov.ua

2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. URL : www.kmu.gov.ua

3. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. URL : www.minfin.gov.ua

4. Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. URL : www.minagro.gov.ua

5. Миколаївський національний аграрний університет [Електронний ресурс]. URL : http://oblik.mnau.edu.ua/

Законодавчо-нормативні акти

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

2. Податковий Кодекс України : закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755 – VI URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності №433 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290 (URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

8. Про Державний бюджет України на 2020 рік : закон України від 22.12.2011 № 4282-VI URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств : наказ Міністерства аграрної політики України від 04.06.2009 р. № 390. URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

10. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

11. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 р. № 415 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

12. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

13. Про порядок подання фінансової звітності : постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р.№ 419 URL: http//zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2021).

9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

В університеті вхід облаштовано пандусом. Є кнопка виклику чергового. Є відповідальні особи, які організовують освітній процес (декан, заступники декана, куратор).

Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання через:

Інформаційні системи і технології обліку. Кандидат технічних наук, доцент Волосюк Ю. В.

- систему Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2741 – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання);
- платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;
- електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів;
- аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямами їх виконання тощо;
- спілкування через електронну пошту (volosyuk@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок;
- залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі;
- індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни;
- можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).

10. Доступ до матеріалів навчання.

https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2741
https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-ist/

Силабус навчальної дисципліни розроблено

канд. техн. наук, доцент
зав. кафедри інформаційних систем і технологій Ю. В. Волосюк